

پروژه تغییر رژیم در سوریه از جمله مواردی است که سال ها پیش ایده آن در میان متفکران و سیاستمداران آمریکایی مطرح و الگوهای مختلفی برای تحقق آن ترسیم شد

و با هدف دادن آموزش مشابه به همکاران خود به کشورهای خود بازگشتند. پوزنر می گوید آن ها بازگشتند و اثر موج وار فعالیت آن ها نمایان خواهد شد. چند ماه بعد اثر موج وار گروه فعالان سیاسی آموزش دیده ای که پوزنر وعده وقوعش را داده بود در نقاط مختلف جهان عرب مشاهده می شود. ناآرامی ها سراسر سوریه را در می نوردد در حالی که تک تیرانداز های مستقر شده بر فراز بام ها تظاهر کنندگان سوری و همین طور نیروهای امنیتی را هدف قرار می دهند. همزمان ناتو اقدام به مداخله نظامی در لیبی می کند و کم کم سناتورهای آمریکایی شروع به تهدید دولت سوریه به حمله نظامی (که مدت ها برنامه اش را داشتند) می کنند.

۶) القاعده و کشتار در شام: سیاست غیر قابل اجتناب

ناآرامی های سوریه بر خلاف دیگر اعتراضات خاور میانه در سال ۲۰۱۱ از همان اول با خشونت همراه بود. قیام مسلحانه، کشتار و سبب مردم، بمب گذاری های انتحاری، حمایت تسلیحاتی و نظامی از القاعده باعث شد تا در ۲ سال گذشت آمار کشته شدگان در سوریه به اعداد غیر قابل باوری برسد. از سوی دیگر رسانه های غربی با طرح انبار تسلیحات شیمیایی سوریه و احتمال قرار گرفتن آن ها در دست اعضای القاعده دو تاکتیک را همزمان برای غیر قابل اجتناب ساختن مداخله نظامی خارجی در سوریه پیش می برند. تاکتیک حقوق بشری که بر مبنای کشتار بالاد در گیری های داخلی سوریه است و تاکتیک امنیتی که بر دستیابی تروریست ها به سلاح های کشتار جمعی تکیه دارد. از همین رو در ۲۰۱۲ اتفاق فکر بروکینگز در یادداشت خاور میانه خود به نام «ارزیابی گزینه های تغییر رژیم» تایید می کند که هیچ گزینه مذاکره یا آتش بسی (مانند طرح صلح کوفی عنان) را که آقای بشار اسدرابر قدرت نگاه دارد، دنبال نمی کند و شورش مسلحانه را ترجیح می دهد، حتی اگر مطمئن باشد آن ها هرگز نمی توانند حکومت را از پا در آورند. چرا که ادامه چنین وضعیتی، علاوه بر این که دست دشمن ها و رقبای منطقه ای را در سوریه ضعیف نگاه می دارد بهانه خوبی برای مداخله آمریکا در زمان مناسب است.

ورود رسمی آمریکا در پرونده سوریه با شکل گیری ائتلاف ملی مخالفان و انقلابیون سوریه همراه بوده است. ائتلافی که شورای ملی و ارتش آزاد سوریه را به حاشیه رانده و قرار است در صورت مداخله مستقیم آمریکا نقش حکومت انتقالی را دنبال کند. مداخله نظامی آمریکا در سوریه به منظور پیشبرد ایده تغییر نظام بر مبنای پنجره احتمالات اورتون در مرحله پایانی است. این ایده به یک سیاست غیر قابل اجتناب تبدیل شده است، با این حال شرایط منطقه، اوضاع نامناسب اقتصادی غرب و نتایج نامطلوب مداخله در لیبی عواملی است که این سیاست آمریکا را با مشکل مواجه کرده است.

نابود کردن حزب ا... لبنان در پی می گیرد، با این حال حمایت تمام عیار نظام سوریه از رزمندگان حزب ا... باعث شد با وجود عملیات هوایی گسترده نظامیان اسرائیلی و کشتار هزاران غیر نظامی بی گناه توهم نابودی حزب ا... از بین برود. از همین رو ایده تغییر نظام سوریه از حالت قابل قبول یک گام جلوتر آمده و به ایده ای معقول و بدیهی تبدیل می شود. سیمور هرش ستون نویس شهر «نیویورک» در سال ۲۰۰۷ فاش می کند که آمریکا، اسرائیل و عربستان و جریان حریری در لبنان و شاخه نظامی اخوان المسلمین در سوریه در حال گردآوری، تسلیح، آموزش و تقویت مالی یک جبهه متشکل از تندروهای فرقه گرابی هستند که پیوندهای مستقیمی با القاعده دارند. این جبهه قرار است در آینده در لبنان و سوریه فعال شود. هدف بهره برداری از مسائل موجود میان شیعه و سنی در منطقه است. کم کم پروژه براندازی در سوریه جدی تر می شود در سال ۲۰۰۸ وزارت امور خارجه آمریکا آموزش، تقویت مالی، شبکه سازی و تجهیز «فعالان سیاسی» را از طریق «اتحاد برای جنبش های جوانان» آغاز می کند که رهبران آینده «بهار عربی» مانند جنبش ۶ آوریل مصر؛ به نیویورک، لندن و مکزیک برده شدند و بعدها توسط کانواس در عربستان (وابسته به سازمان سیا) آموزش دیدند تا مقدمات جنبش های سال ۲۰۱۱ را آماده کنند.

۵) سوریه مسیر فتح پرشیا: محبوب و پریتر فدار

موسسه بروکینگز در سال ۲۰۰۹ گزارشی منتشر می کند به نام «کدام مسیر به پرشیا؟» و اعتراف می کند که کابینه بوش، دست سوریه را از لبنان کوتاه کرد بدون آن که یک دولت نیرومند لبنانی برای جایگزینی آن مستقر کند. در این گزارش تاکید می شود که قبل از هر گونه حمله به ایران، نفوذ سوریه باید خنثی شود. در آوریل ۲۰۱۱ خبرگزاری فرانسه به نقل از مایکل پوزنر از مقامات ارشد وزارت امور خارجه آمریکا (در امور حقوق بشر) گزارش می دهد: دولت آمریکا در ۲ سال گذشته، مبلغ ۵۰ میلیون دلار برای توسعه فناوری هایی که به فعالان سیاسی اجازه می دهد از خطر دستگیری و محاکمه توسط حکومت های تمامیت خواه در امان بمانند اختصاص داده است. در این گزارش تایید شده که دولت آمریکا جلسه های آموزشی برای ۵۰۰۰ فعال سیاسی در قسمت های مختلف جهان برگزار کرده است. این گزارش می افزاید در یکی از این جلسات که ۶ هفته قبل در خاور میانه تشکیل شد، فعالان سیاسی از کشورهای تونس، مصر، سوریه و لبنان شرکت کردند

پروژه تغییر رژیم در سوریه از جمله مواردی است که سال ها پیش ایده آن در میان متفکران و سیاستمداران آمریکایی مطرح و الگوهای مختلفی برای تحقق آن ترسیم شد

شوری شامل سوریه، عراق و ایران را پاک سازی کند، قبل از آن که ابر قدرت بعدی بیاید و ما را به چالش بکشد».

۲) بازگشت نئومحافظه کاران به قدرت و طرح "محور شرارت": افراطی

به دنبال انتخابات جنجالی سال ۲۰۰۰ و پیروزی جورج بوش، نئومحافظه کاران آمریکایی بار دیگر حضور چشمگیری در عرصه سیاسی آمریکا به ویژه در قوه مجریه یافتند. بازگشت از اتاق های فکر به عرصه اجرایی این فرصت را در اختیار ایشان قرار داد تا ایده های غیر قابل تصور خود را گامی به جلوتر ببرند و آن ها را تبدیل به برنامه هایی افراطی کنند. در سال ۲۰۰۱ فقط یک سال پس از حضور نئومحافظه کاران در قدرت ژنرال ولسلی کلارک به مدار کی دست می یابد که نشان می دهد دولت اولتر محافظه کار آمریکا بر ای حمله و نابودی دولت های ۷ کشور برنامه ریزی کرده است: عراق، سوریه، لبنان، لیبی، سومالی، سودان و ایران. در سال ۲۰۰۲ جان بولتون (از مقامات ارشد وزارت خارجه آمریکا) سوریه را به عنوان یکی از اعضای «محور شرارت» (Axis of Evil) خطاب کرد و هشدار داد که «آمریکا در این زمینه اقدام خواهد کرد». ایده ای که در آن زمان بسیار رادیکال به ذهن می رسید.

۳) ترور رفیق حریری، متهم ساختن سوریه و انقلاب سرو لبنان: قابل قبول

۲۰۰۵ به دنبال ترور رفیق حریری رئیس جمهور فقید لبنان رسانه های عربی و غربی و وابسته در تلاشی هماهنگ سوریه را عامل اصلی این ترور معرفی و تلاش می کنند در پرتو فضای ایجاد شده پس از ترور حریری نیروهای سوری را از لبنان بیرون کنند، در همین راستا موسسه آمریکایی ند (NED)، "انقلاب سرو" در لبنان را هماهنگ و اجرایی می کند که مستقیماً با هدف به چالش کشیدن نفوذ سوری-ایرانی در لبنان و به سود گروه های طرف دار غرب (به ویژه جناح سیاسی حریری) انجام می شود. در همین سال "عبدالنور" که ارتباط نزدیکی با مشاوران بوش دارد تایید می کند که: "هر دو رژیم سوریه و لبنان تغییر خواهند کرد. چه آن ها خوششان بیاید یا نیاید، چه به صورت کودتای نظامی باشد یا چیز دیگری... ما داریم روی آن کار می کنیم. ما دقیقاً می دانیم چه کسی قرار است جایگزین آن ها شود. مادر کابینه بوش در حال کار کردن روی آن هستیم".

۴) پیروزی حزب ا... با پشتیبانی سوریه و تلاش آمریکا برای شبکه سازی: معقول و بدیهی

در سال ۲۰۰۶ به منظور از بین بردن جریان مقاومت در منطقه رژیم صهیونیستی در جنگ ۳۳ روزه تلاش ناموفقی را برای

۱- Think Tanks
۲- Overton Window of Political Possibilities
۳- البته زمانی که فریدمن این عبارات را نوشت، هنوز تئوری «پنجره اورتون» تدوین نشده بود.

ویژه نامه نوروزی
روزنامه خراسان
فروردین ۱۳۹۲